

SDÍLENÍ PROSTŘEDNICTVÍM DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Dokážeme sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií. K tomu zohledňujeme jejich povahu a volíme vhodné komunikační prostředky (aplikace pro rychlé sdílení, datovou schránku, internetové úložiště apod.).

V příběhu...

Paní Světlana je babičkou sedmi vnoučat. Je to velmi aktivní žena, která si roli babičky v důchodu velmi užívá. Protože žije sama, pomáhá s hlídáním svých vnoučat několikrát za týden, tudíž s nimi tráví podstatnou část svého času. Rok od roku je ale pro ni těžší děti namotivovat k nějaké činnosti. Děti jsou starší, jejich zájmy a koníčky se mění a s tím narůstá i touha po digitálním světě.

Protože jsou zvyklí být často v kontaktu, vnoučata přemluvila babičku, aby si nainstalovala do svého mobilu různé sociální sítě, kam jí mohou posílat fotky. S aplikacemi se babička naučila dobře zacházet, umí si přečíst zprávu a napsat odpověď. Ale protože i ona je společensky založená, přála by si fotografie sdílet i s kamarádkami. Její nejstarší vnuk Adam ji naučil přidávat smajlíky, a tak byla po nějakou dobu paní Světlana spokojená. Jenže její výrazně mladší kamarádky začaly posílat kromě zpráv i fotky svých vnoučat, rozkvetlé zahrady a čerstvě upečených koláčů. Někdy posílaly i recepty a pozvánky na akce v okolí či odkazy na zajímavé články. Světlana bohužel neumí takové soubory otevřít. K tomu ještě zavolala vnučka Klára s tím, že píše seminární práci z historie školství a potřebuje, aby jí babička poslala své vysvědčení ze základní měšťanské školy. Světlana neví, jak to má udělat. Napadlo ji jedině to, že by mohla poslat vysvědčení poštou. A tak možná Klára čeká na obálku ještě dnes.

POPIS KOMPETENCE

Jedinec sdílí digitální obsah s ostatními lidmi, využívá k tomu vhodné nástroje, např. sociální sítě, úložiště a jiné. Dokáže také přijmout digitální obsah (např. stáhnout sdílenou fotografii, dokument atd.).

Sdílení využívá ke své životní spokojenosti ve svém osobním životě, ke zrychlení předání informací a dat. Jedinec umí využívat základní nástroje ke sdílení dat. Jedná se například o e-mailové prostředí, kde kromě textového obsahu (zprávy) může přijímat a odesílat soubory (v příloze). Pokud nelze soubor odeslat e-mailem, např. film či rodinné fotografie, využije jedinec online úložiště.

NEJČASTĚJŠÍ ČINNOSTI

Odesílání či přijímání zpráv (SMS, e-mail, chat)

Komunikace probíhá mezi jednotlivci či ve skupině (hromadné zprávy). Odesílání a přijímání zpráv lze uskutečnit pomocí mobilních telefonů či počítačů. Lze odesílat textové i obrázkové zprávy. Zprávy se předávají za účelem informování, např. kdy a kde se má uskutečnit nějaká akce, výlet atp.), za účelem vzdělávání a výchovy (např. postup, jak nastavit mailový účet v mobilu, zaslání receptu na svíčkovou), za účelem někoho přesvědčit, motivovat (článek o pěkném místě, kam bychom mohli jet na dovolenou), za účelem zábavy (vtipné SMS, společné fotografie z cest atp.).

Odesílání a přijímání e-mailů s přílohami

Příloha e-mailu slouží k posílání větších souborů. Po otevření e-mailu lze přílohu stáhnout do PC, mobilního telefonu nebo si ji jen prohlédnout či ji přeposlat dalším lidem. Nejčastěji se jedná o rodinné fotografie, články, dokumenty a krátká rodinná či jiná zábavná videa.

Odesílání většího souboru

Pro posílání velkých souborů, které není možné nebo vhodné posílat e-mailem (např. elektronické knihy ve formátu PDF, album fotografií, videa ze svatby atd.), se využívají speciální online služby (např. uschovna.cz). K přenosu velkých souborů je zapotřebí mít kvalitní a rychlé připojení k internetu.

Sdílení odkazů, fotek, videí nebo dokumentů

Tato činnost patří mezi základní dovednosti užívání internetu. Lze odesílat soubory v e-mailu, na chatu, na sociálních sítích a podobně. Je nutné brát v úvahu maximální velikost souboru, kterou jsou jednotlivé nástroje schopné poslat dál. Pro odesílání větších souborů lze využít cloudové úložiště nebo speciální online služby.

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

POČÍTAČ

NOTEBOOK

TABLET

MOBILNÍ TELEFON

TISKÁRNA

DIGITÁLNÍ
FOTOAPARÁT

ÚROVNĚ KOMPETENCE

0

-

1

Zná jednoduché nástroje (sociální sítě, posílání odkazu, e-mail, ...) pro sdílení dat, informací a digitálního obsahu. Umí zaslat e-mail s vhodně zvoleným předmětem a přílohou. Dokáže otevřít nebo uložit dokument z odkazu.

2

Umí uložit či odeslat nadměrně velký soubor např. film či fotografii (uschovna.cz, ulozto.cz, ...) a/nebo dokáže využívat základní nastavení online úložiště. Prostřednictvím těchto nástrojů dokáže sdílet informace a digitální data. Dokáže využívat sdílenou složku v lokální síti.

3

Dokáže posoudit a vybrat nejvhodnější technologie pro sdílení informací a obsahu. Dokáže nastavit vhodné technologie pro sdílení dat v rodině nebo s přáteli. Podle druhu dat volí vhodnou službu či nástroj.

E-mail • Seznam Email, Gmail, Centrum Mail, Outlook.com

Elektronická pošta (e-mail nebo email) je způsob výměny zpráv mezi uživateli, kteří využívají služeb tzv. e-mailových serverů. Ty každému majiteli e-mailové adresy nabízejí přijímání, přeposílání, doručování a ukládání zpráv. Krom toho umožňují posílání dat do určité velikosti. Přes e-mail probíhá často také notifikace¹. Jedná se o jeden z nejstarších online způsobů komunikace.

Sociální sítě • Facebook, Instagram, LinkedIn, Pinterest, Snapchat, TikTok, Twitter

Sociální sítě jsou fenoménem dnešní doby. Většina lidí dnes komunikuje se svými přáteli, rodinou nebo kolegy z práce zejména přes tyto nástroje. Lidé, volnočasové skupiny, firmy nebo neziskové organizace je používají také jako svou vizitku a místo, kde mohou rychle a jednoduše sdílet informace, pozvánku na pořádanou akci nebo zveřejnit jakoukoliv multimediální zprávu.

Aplikace pro chatování • Messenger (Facebook), WhatsApp, Hangouts, WeChat

Jednu z největších změn prodělala v posledních letech komunikace mezi lidmi. Velká část sociální interakce dnes probíhá

pomocí internetu, přes mobilní telefon nebo notebook. Díky možnostem chatovacích aplikací je dnes možné být ihned v kontaktu s kýmkoliv na celém světě. Existuje celá řada možností, jak tyto aplikace využít (psaní krátkých i delších zpráv, posílání fotografií, videí, emotikonů nebo menších souborů). Případně se dá založit skupina pro hromadnou korespondenci, pomocí které můžete být v kontaktu třeba s přáteli nebo s rodinou.

Aplikace pro videohovory • Skype, Viber, Hangouts, Zoom, WebEx

Převážná většina chatovacích aplikací má také funkci, která umožňuje pořádání video či audio hovorů. Níže uvedené aplikace se v první řadě soustředí zejména na videohovory a videokonference. Chatování a sdílení souborů mezi uživateli je až druhotnou možností.

Nástroje pro přenos a sdílení • Capsa, Disk Google, Dropbox, OneDrive, Úschovna

Při spolupráci mezi uživateli je nutné data sdílet a přenášet mezi zařízeními a uživateli. Pro tento účel se nejčastěji využívají online služby pro sdílení. Většina těchto služeb nabízí část kapacity pro využití zdarma.

¹ Notifikace je způsob odeslání a doručení potvrzení nebo upozornění. Používá se například pro informaci o vytvoření uživatelského účtu, potvrzení objednávky, upozornění na změnu služby, upozornění na přihlášení do služby z nového zařízení atd.